

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo pravnega akta predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega lokalna skupnost ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Statuta Mestne občine Novo mesto obsega:

- Statut Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 33/16 z dne 2. 6. 2016),
- Spremembe in dopolnitve Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 21/17 z dne 9. 10. 2017),
- Spremembe in dopolnitve Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 14/19 z dne 24. 4. 2019),
- Statut Mestne občine Novo mesto (uradno prečiščeno besedilo) (UPB1) (Dolenjski uradni list, št. 14/19 z dne 24. 4. 2019),
- Spremembe Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 13/25 z dne 24. 4. 2025),
- Dopolnitev Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 22/26 z dne 24. 7. 2026).

STATUT Mestne občine Novo mesto

(neuradno prečiščeno besedilo št. 5)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) Mestna občina Novo mesto (v nadaljnjem besedilu: občina) je samoupravna lokalna skupnost, ustanovljena z zakonom na območju naslednjih naselij:

Birčna vas, Boričevo, Brezje, Brezovica pri Stopičah, Češča vas, Črešnjice, Črmošnjice pri Stopičah, Daljni Vrh, Dobovo, Dolenja vas, Dolenje Grčevje, Dolenje Kamenje, Dolenje Karteljevo, Dolenje Lakovnice, Dolenji Suhadol, Dolnja Težka Voda, Dolž, Gabrje, Golušnik, Gorenje Grčevje, Gorenje Kamence, Gorenje Kamenje, Gorenje Karteljevo, Gorenje Kronovo, Gorenje Lakovnice, Gorenje Mraševo, Gorenji Suhadol, Gorenja Težka Voda, Gumberk, Herinja vas, Hrib pri Orehku, Hrušica, Hudo, Iglenik, Jama, Jelše pri Otočcu, Jugorje, Jurna vas, Konec, Koroška vas, Koti, Križe, Kuzarjev Kal, Laze, Leskovec, Lešnica, Lutrško selo, Mala Cikava, Male Brusnice, Mali Cerovec, Mali Orehek, Mali Podljuben, Mali Slatnik, Mihovec, Novo mesto, Otočec, Paha, Pangrč Grm, Petane, Petelinjek, Plemberk, Podgrad, Potov Vrh, Prečna, Pristava, Rajnovšče, Rakovnik pri Birčni vasi, Ratež, Sela pri Ratežu, Sela pri Zajčjem Vrh, Sela pri Štravberku, Sevno, Suhor, Smolenja vas, Srebrniče, Srednje Grčevje, Stopiče, Stranska vas, Šentjošt, Škrjanče pri Novem mestu, Štravberk, Travni Dol, Trška Gora, Uršna sela, Velike Brusnice, Veliki Cerovec, Veliki Orehek, Veliki Podljuben, Veliki Slatnik, Verdun, Vinja vas, Vrh pri Ljubnu, Vrh pri Pahi, Vrhe, Zagrad pri Otočcu, Zajčji Vrh pri Stopičah, Ždinja vas, Žihovo selo.

(2) Sedež občine je v Novem mestu, Seidlova cesta 1.

(3) Občina je pravna oseba javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.

(4) Občino predstavlja in zastopa župan.

(5) Območje, ime in sedež občine se lahko spremeni z zakonom po postopku, ki ga določa zakon.

(6) Območja in imena naselij v občini se v skladu z zakonom spremenijo z občinskim odlokom.

2. člen

Na območju občine so ustanovljene krajevne skupnosti kot ožji deli občine (v nadaljevanju: krajevne skupnosti). Naloge, organizacija in delovanje ter pravni status krajevnih skupnosti Mestne občine Novo mesto so določeni s tem statutom in odlokom občine.

3. člen

(1) Občina v okviru ustave in zakona samostojno ureja in opravlja naloge, določene v zakonu, ki ureja lokalno samoupravo in drugih predpisih, ki urejajo lokalno samoupravo ter naloge, določene s predpisi občine na podlagi zakona.

(2) Občina lahko opravlja posamezne naloge iz državne pristojnosti, če država za to tudi zagotovi potrebna sredstva.

4. člen

(1) Osebe, ki imajo na območju občine stalno prebivališče, so občani.

(2) Občani odločajo o lokalnih javnih zadevah po organih občine, ki jih volijo na podlagi splošne in enake volilne pravice na svobodnih volitvah s tajnim glasovanjem ter v drugih organih v skladu s tem statutom.

(3) Občani sodelujejo pri upravljanju lokalnih javnih zadev tudi na zborih občanov, z referendumom in ljudsko iniciativo.

(4) Na osnovi odločitve organov občine se lahko v posamezne oblike odločanja vključijo tudi osebe, ki imajo v občini začasno prebivališče, in osebe, ki so lastniki zemljišč in drugih nepremičnin na območju občine.

5. člen

(1) Občina pri uresničevanju skupnih nalog sodeluje s sosednjimi in drugimi občinami, širšimi lokalnimi skupnostmi in državo. Občina lahko sodeluje tudi z lokalnimi skupnostmi drugih držav ter z mednarodnimi organizacijami lokalnih skupnosti.

(2) Občina sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti in lahko v ta namen ustanavlja zveze, združuje sredstva, ustanavlja skupne organe ter organe skupne občinske uprave, javne sklade, javne zavode, javna podjetja.

(3) Občine se zaradi predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter usklajevanja in skupnega zagotavljanja skupnih interesov združujejo v združenja.

6. člen

(1) Občina ima svoj grb, zastavo, praznik, spominske dneve in županske insignije.

(2) Praznik Mestne občine Novo mesto je 7. april, dan, ko so bile Novemu mestu podeljene mestne pravice.

(3) Mestna občina Novo mesto praznuje tri spominske dneve:

8. junij – v spomin na dan položitve temeljnega kamna za izgradnjo prvega narodnega doma na slovenskem ozemlju,

26. junij – v spomin na dan začetka osamosvojitvene vojne za samostojno Slovenijo,

29. oktober – v spomin na ustanovitev Novomeške čete.

(4) Grb Mestne občine Novo mesto je grb mesta Novo mesto. Oblika, grafična podoba grba in zastave so določene s posebnim odlokom.

(5) Občina ima žig, ki je okrogle oblike. Žig ima v zunanjem krogu na zgornji polovici napis: Mestna občina Novo mesto, v notranjem krogu pa naziv organa občine – Občinski svet, Župan, Nadzorni odbor, Občinska uprava, Volilna komisija. V sredini žiga je grb občine. Velikost, uporabo in hrambo žiga občine določi župan s svojim aktom.

(6) Za prispevek k razvoju občine podeljuje občina zaslužnim občanom, organizacijam in drugim občinska priznanja in nagrade v skladu s posebnim odlokom.

II. NALOGE OBČINE

7. člen

Občina samostojno opravlja naloge javnega pomena na področju lokalnih zadev (izvirne naloge), določene z zakonom in s tem statutom, zlasti pa:

1. Normativno ureja lokalne zadeve javnega pomena tako, da:

- sprejema statut in druge predpise občine,
- sprejema proračun in zaključni račun občine,
- načrtuje prostorski razvoj ter sprejema prostorske akte,
- sprejema programe razvoja občine.

2. Upravlja občinsko premoženje v skladu z veljavno zakonodajo.

3. Omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine tako, da:

- spremlja in analizira gospodarske rezultate v občini,
- sprejema prostorske akte, ki omogočajo in pospešujejo razvoj gospodarstva v občini,
- omogoča pogoje s področja kmetijstva, turizma in gostinstva,
- sodeluje z gospodarskimi subjekti in jim v okviru interesov in nalog občine pomaga pri razreševanju gospodarskih problemov,
- z javnimi sredstvi, v skladu s predpisi, pospešuje razvoj gospodarskih panog, gospodarskih subjektov oz. pospešuje gospodarski razvoj.

4. Ustvarja pogoje za pridobivanje oz. gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj tako, da:

- v prostorskih aktih predvidi gradnjo stanovanjskih objektov,
- sprejema kratkoročni in dolgoročni stanovanjski program občine,
- spremlja in analizira stanje na stanovanjskem področju občine,
- spremlja ponudbo in povpraševanje stanovanj v občini ter se vključuje v stanovanjski trg,
- pridobiva oz. gradi stanovanja za socialno ogrožene,
- prenavlja (stanovanjske) objekte.

5. Ureja, upravlja in skrbi za delovanje lokalnih javnih služb tako, da:

- zagotavlja izvajanje obveznih in izbirnih lokalnih javnih služb v skladu z zakonom,
- gradi in vzdržuje javno komunalno infrastrukturo.

6. Zagotavlja in pospešuje vzgojno-izobraževalno in zdravstveno dejavnost tako, da:

- ustanovi vzgojno-izobraževalne zavode (javna osnovna šola), zdravstvene zavode,
- v skladu z zakoni, ki urejajo to področje, zagotavlja pogoje in sredstva za izvajanje javne službe (koncesije),
- sodeluje z vzgojno-izobraževalnimi zavodi in zdravstvenimi zavodi,

- z različnimi ukrepi pospešuje vzgojno-izobraževalno dejavnost in zdravstveno varstvo občanov,
 - ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev.
7. Pospešuje službe socialnega skrbstva, predšolskega varstva, osnovnega varstva otrok in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele tako, da:
- ustanovi vzgojno-izobraževalne zavode (javni vrtec),
 - v skladu z zakoni, ki urejajo to področje, zagotavlja pogoje in sredstva za izvajanje javne službe (koncesije),
 - spremlja stanje na tem področju,
 - pristojnim organom in institucijam predlaga določene ukrepe na tem področju,
 - sodeluje s centrom za socialno delo, javnimi zavodi in drugimi pristojnimi organi in institucijami,
 - lahko podeljuje denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov.
8. Pospešuje raziskovalno, kulturno in društveno dejavnost ter razvoj športa in rekreacije tako, da:
- omogoča dostopnost do kulturnih programov,
 - skrbi za kulturno dediščino na svojem območju v skladu z zakonom,
 - določa občinski program športa,
 - zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost,
 - sodeluje z društvi in jih vključuje v programe aktivnosti občine.
9. Skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja tako, da:
- izvaja naloge, ki jih določajo zakon in podzakonski predpisi s področja varstva okolja,
 - spremlja stanje na tem področju in v okviru svojih pristojnosti sprejema ukrepe, s katerimi zagotavlja varstvo okolja,
 - sprejema ukrepe in splošne akte, s katerimi pospešuje in zagotavlja varstvo okolja,
 - sodeluje s pristojnimi inšpekcijskimi organi in jih obvešča o ugotovljenih nepravilnostih.
10. Upravlja, gradi in vzdržuje:
- občinske ceste, ulice in javne poti,
 - javne površine za pešce in kolesarje,
 - igrišča za šport in rekreacijo ter otroška igrišča na javnih površinah,
 - javne parkirne prostore, parke, trge in druge javne površine ter
 - zagotavlja varnost v cestnem prometu na občinskih cestah,
 - v skladu s področno zakonodajo ureja promet v občini in določa prometno ureditev.
11. Skrbi za požarno varnost in varnost občanov v primeru elementarnih in drugih nesreč tako, da v skladu z merili in normativi:
- organizira reševalno pomoč v požarih,
 - organizira obveščanje, alarmiranje, pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč,
 - zagotavlja sredstva za organiziranje, opremljanje in izvajanje požarne varnosti in varstva pred naravnimi nesrečami,
 - zagotavlja sredstva za odpravo posledic elementarnih in drugih naravnih nesreč,
 - sodeluje z občinskim poveljstvom gasilske službe in štabom za civilno zaščito ter spremlja njihovo delo,
 - opravlja druge naloge, ki pripomorejo k boljši požarni varnosti in varstvu pred elementarnimi in drugimi nesrečami.
12. Ureja javni red in mir v občini tako, da:
- sprejema programe varnosti,
 - določa prekrške in globe za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine,
 - organizira mestno redarstvo,
 - opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno,
 - opravlja druge naloge v okviru teh pristojnosti.

8. člen

- (1) V okviru lokalnih zadev javnega pomena občina opravlja tudi naloge, ki se nanašajo na:
- ugotavljanje javnega interesa za uresničevanje predkupnih pravic občine v skladu z zakonom in v primeru razlastitve nepremičnin za potrebe občine,
 - določanje namembnosti prostora,
 - gospodarjenje s stavbnimi zemljišči in določanje pogojev za njihovo uporabo,
 - evidenco občinskih zemljišč in drugega premoženja,
 - zagotavljanje varstva naravnih in kulturnih spomenikov v sodelovanju s pristojnimi institucijami,
 - mrliško ogledno službo,
 - inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti,
 - ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

(2) Poleg lokalnih zadev javnega pomena občina na podlagi in v skladu z zakoni, ki urejajo posamezna področja, kot svoje naloge opravlja še z zakonom določene naloge iz državnih pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mest.

9. člen

(1) Občina opravlja statistične, evidenčne in analitične naloge za svoje potrebe ter za te potrebe pridobiva podatke od pooblaščenih organov za zbiranje statističnih in evidenčnih podatkov.

(2) Občina obdeluje podatke, ki jih potrebuje za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti in jih pridobi v skladu z zakonom.

(3) Za te potrebe pridobiva občina od upravljavcev zbirk podatke o fizičnih osebah, ki imajo v občini stalno ali začasno prebivališče, in o fizičnih osebah, ki imajo v občini nepremičnine, ter podatke o pravnih osebah, ki imajo sedež in premoženje oziroma del premoženja v občini.

III. ORGANI OBČINE

SKUPNE DOLOČBE

10. člen

- (1) Organi občine so:
- občinski svet,
 - župan in
 - nadzorni odbor občine.

(2) Občina ima volilno komisijo kot samostojni organ, ki v skladu z zakonom o lokalnih volitvah in drugimi predpisi ter splošnimi akti občine skrbi za izvedbo volitev in referendumov ter varstvo zakonitosti volilnih postopkov.

(3) Volitve oziroma imenovanja organov občine oziroma članov občinskih organov se izvajajo v skladu z zakonom in tem statutom.

(4) Občina ima tudi druge organe, katerih ustanovitev določa zakon.

(5) Člani občinskega sveta, župan in podžupani so občinski funkcionarji.

11. člen

Vsi funkcionarji občine so tudi materialnopravno odgovorni za škodo, ki jo pri opravljanju svoje funkcije povzročijo namenoma ali iz hude malomarnosti.

12. člen

(1) Delo organov občine je javno.

(2) Javnost dela se zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu občinskih organov, predvsem pa z uradnim objavljanim splošnih aktov občine, z navzočnostjo občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na javnih sejah občinskih organov, vpogledom v dokumentacijo in gradiva, ki so podlaga za odločanje občinskih organov in objavami na spletnem mestu občine.

(3) Način zagotavljanja javnosti dela občinskih organov, razloge in postopke izključitve javnosti s sej organov občine, pravice javnosti ter zagotovitev varstva osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki vsebujejo podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe zaupne narave oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost, določajo zakoni, ta statut in poslovnik občinskega sveta.

(4) Občani in njihovi pravni zastopniki imajo pravico vpogleda v dokumente, ki so podlaga za odločanje organov občine o njihovih pravicah, obveznostih in pravnih koristih v skladu z veljavno zakonodajo.

(5) Javnosti niso dostopne seje, dokumenti in gradiva občinskega sveta in drugih organov občine ali njihovi deli, za katere organi ugotovijo, da so zaupne narave. Nadzorni odbor sme obvestiti javnost o svojih ugotovitvah šele takrat, ko izdela končno poročilo.

2. OBČINSKI SVET

13. člen

(1) Občinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine.

(2) Občinski svet šteje 30 članov, od tega je 1 predstavnik romske skupnosti.

(3) Člani občinskega sveta se volijo za štiri leta. Novoizvoljeni član občinskega sveta pridobi mandat z dnem izvolitve, izvrševati pa ga začne, ko se novi občinski svet seznani z aktom o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, s katerim je ugotovljena njegova izvolitev.

(4) Občinski svet se konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri se seznani z izidom volitev v občini, pod pogojem, da je v aktu o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, ugotovljena izvolitev več kot polovice članov občinskega sveta.

(5) Prvo sejo občinskega sveta skliče prejšnji župan in se opravi najpozneje v 14 dneh po objavi akta o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, vodi pa jo najstarejši član občinskega sveta.

14. člen

(1) Volitve članov občinskega sveta so neposredne in se opravijo na podlagi splošne in enake volilne pravice s tajnim glasovanjem v skladu z zakonom.

(2) Občinski svet se voli po proporcionalnem volilnem sistemu, predstavnika romske skupnosti pa po večinskem sistemu.

(3) O oblikovanju volilnih enot za volitve občinskega sveta odloči občinski svet z odlokom.

15. člen

(1) Občinski svet sprejema statut občine, poslovnik občinskega sveta, odloke in druge predpise občine ter sprejema mnenja o vsebini zakonov in drugih predpisov, ki se tičejo koristi občine.

(2) V okviru svojih pristojnosti občinski svet predvsem:

- sprejema prostorske akte in načrte razvoja občine,
- sprejema proračun občine in zaključni račun,
- sprejme odlok o notranji organizaciji in nalogah občinske uprave na predlog župana,
- nadzoruje delo župana, podžupanov in občinske uprave glede izvajanja odločitev občinskega sveta,
- imenuje člane nadzornega odbora in na predlog nadzornega odbora opravi predčasno razrešitev člana nadzornega odbora,
- imenuje in razrešuje člane komisij, odborov občinskega sveta ter volilne komisije,
- določi, kateri izmed članov občinskega sveta bo začasno opravljal funkcijo župana, če temu predčasno preneha mandat, pa župan ne določi podžupana, ki bo začasno opravljal njegovo funkcijo, ali če je razrešen,
- sprejema načrt, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem občine in načrt, ki ureja razpolaganja s finančnim premoženjem občine,
- sprejema sklep o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča,
- daje soglasja k zadolževanju in poročila za izpolnitev obveznosti javnih podjetij, javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij, katerih ustanovitelj je občina,
- razpisuje referendum,
- s svojim aktom, v skladu z zakonom, določa merila za izplačilo sejnine za člane občinskega sveta, za člane delovnih teles občinskega sveta in člane drugih občinskih organov, kakor tudi merila za sejnine za člane svetov krajevnih skupnosti,
- določa vrste lokalnih javnih služb in način izvajanja lokalnih javnih služb,
- ustanavlja javne zavode in javna podjetja ter druge pravne osebe javnega prava v skladu z zakonom,
- izvaja ustanoviteljske pravice do zavodov, skladov in drugih organizacij, če ni glede izvrševanja določenih ustanoviteljskih pravic z zakonom, s tem statutom, ustanovitvenim ali drugim aktom občinskega sveta drugače določeno,
- imenuje in razrešuje člane organov občine, ustanovljenih na podlagi zakona,
- določi organizacijo in način izvajanja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje petih let, katerega sestavni del je tudi program varstva pred požari,
- sprejme program in letni načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, sestavni del je tudi letni načrt varstva pred požari,
- določi organizacijo občinskega sveta ter način njegovega delovanja v vojni,
- sprejme odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in določi varstvo pred požari, ki se opravlja kot javna služba,
- odloča o na občino prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če po zakonu o teh zadevah ne odloča drug občinski organ,
- odloča o drugih zadevah, ki jih določa zakon in ta statut.

16. člen

(1) Člani občinskega sveta opravljajo svojo funkcijo nepoklicno.

(2) Funkcija člana občinskega sveta ni združljiva s funkcijo župana, člana nadzornega odbora kot tudi ne z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa veljavna zakonodaja.

(3) Član občinskega sveta, ki je imenovan za podžupana, opravlja funkcijo člana občinskega sveta in funkcijo podžupana hkrati. Podžupan, ki v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana, v tem času ne opravlja funkcije člana občinskega sveta.

(4) Člani občinskega sveta iste volilne liste imajo pravico, da ustanovijo svetniške skupine te liste in imenujejo vodjo svetniške skupine.

17. člen

(1) Župan predstavlja občinski svet ter sklicuje in vodi njegove seje, nima pa pravice glasovanja.

(2) Funkcija župana ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta in podžupana, članstvom v nadzornem odboru in z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa veljavna zakonodaja.

(3) Za sklic in vodenje sej občinskega sveta lahko župan pisno pooblasti podžupana, za vodenje sej pa lahko pooblasti tudi drugega člana občinskega sveta. Če nastopijo razlogi, zaradi katerih župan, podžupan oziroma pooblaščen član občinskega sveta ne more voditi že sklicane seje, jo vodi najstarejši član občinskega sveta.

(4) Župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami tega statuta in poslovnika občinskega sveta ter glede na potrebe odločanja na občinskem svetu, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno.

(5) Župan mora sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh po tem, ko je bila podana pisna zahteva z obrazložitvijo za sklic seje. Župan mora dati na dnevni red seje predlagane točke. Predlagan dnevi red lahko dopolni še z novimi točkami. Če seja občinskega sveta ni sklicana v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali.

(6) Delovna telesa ne morejo sklicati seje občinskega sveta.

18. člen

Strokovno pripravo gradiv, organizacijsko in administrativno delo za potrebe občinskega sveta ter pomoč pri pripravi in vodenju sej občinskega sveta ter njegovih komisij in odborov zagotavlja občinska uprava.

19. člen

Predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta ureja zakon.

2.1 KOMISIJE IN ODBORI OBČINSKEGA SVETA

21. člen

(1) Občinski svet ima stalne ali občasne komisije in odbore kot svoja delovna telesa.

(2) Stalna delovna telesa občinskega sveta so:

- komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja,
- komisija za statut in poslovnik,
- komisija za medobčinsko in mednarodno sodelovanje,
- komisija za priznanja in nagrade,
- komisija za vloge in pritožbe.
- odbor za družbene dejavnosti,
- odbor za okolje in prostor, komunalne zadeve in promet
- odbor za davčno politiko, proračun in finance,
- odbor za gospodarstvo,
- odbor za spremljanje položaja romske skupnosti.

(3) Organizacijo in delovno področje stalnih delovnih teles občinskega sveta določa poslovnik občinskega sveta.

(4) Občasna delovna telesa ustanovi občinski svet s sklepom, s katerim določi naloge delovnega telesa in število članov ter opravi imenovanje.

22. člen

Komisije in odbori štejejo 7 do 9 članov. Delovno področje in število članov posameznega delovnega telesa občinskega sveta se določi s poslovnikom občinskega sveta.

23. člen

(1) Člane komisij in odborov imenuje ob upoštevanju načela proporcionalnosti občinski svet izmed svojih članov in največ polovico članov izmed drugih občanov. Predlog kandidatov za člane pripravi Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

(2) Delo delovnega telesa občinskega sveta vodi član občinskega sveta kot predsednik.

(3) Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

24. člen

(1) Komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja, določenega s poslovnikom občinskega sveta, obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

(2) Komisije in odbori občinskega sveta lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

25. člen

Občinski svet lahko razreši predsednika, posameznega člana delovnega telesa občinskega sveta ali delovno telo v celoti na predlog najmanj četrtine članov občinskega sveta ali delovnega telesa. Predlog novih kandidatov za člane delovnih teles občinskega sveta pripravi komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja do prve naslednje seje občinskega sveta.

3. ŽUPAN IN PODŽUPAN

26. člen

(1) Župana volijo volivci na neposrednih in tajnih volitvah. Volitve župana se opravijo v skladu z zakonom.

(2) Župan se voli za štiri leta.

(3) Izvoljeni kandidat za župana pridobi mandat z dnem izvolitve, izvrševati pa ga začne, ko se novi občinski svet seznani z aktom o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, s katerim je ugotovljena njegova izvolitev. Mandatna doba župana traja do prve seje novoizvoljenega občinskega sveta.

(4) Župan opravlja funkcijo nepoklicno. Župan se lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno. O svoji odločitvi obvesti občinski svet.

27. člen

(1) Župan predstavlja in zastopa občino.

(2) Poleg tega župan predvsem:

- predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta ter skrbi za izvajanje odločitev občinskega sveta,
- izvršuje občinski proračun ter pooblašča druge osebe za izvajanje posameznih nalog izvrševanja občinskega proračuna,
- skrbi za izvajanje splošnih aktov občine,
- izvršuje upravljavske pravice v podjetjih, če ni glede izvrševanja določenih upravljaljskih pravic z zakonom, s tem statutom, ustanovitvenim ali drugim aktom občinskega sveta drugače določeno,
- izvršuje načrt, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem občine in načrt, ki ureja razpolaganja s finančnim premoženjem občine,
- skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine,
- predlaga ustanovitev organov občinske uprave in njihovega delovnega področja, naloge in notranjo organizacijo občinske uprave, določa sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi, odloča o imenovanju javnih uslužbencev v nazive ter o sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi in odloča o drugih pravicah in obveznostih javnih uslužbencev iz delovnega razmerja,
- imenuje in razrešuje direktorja občinske uprave,
- imenuje in razrešuje vodjo organa skupne občinske uprave skupaj z drugimi župani občin ustanoviteljic,
- usmerja in nadzoruje delo občinske uprave in organov skupne občinske uprave,
- imenuje in razrešuje podžupane izmed članov občinskega sveta,
- opravlja druge naloge, ki jih določa zakon in ta statut.

28. člen

(1) Župan lahko zadrži objavo splošnega akta občine, če meni, da je neustaven ali nezakonit in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje.

(2) Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

(3) Župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje.

(4) Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.

(5) Če se odločitev občinskega sveta nanaša na zadevo, ki je z zakonom prenesena v opravljanje občini, župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost oziroma neprimernost take odločitve.

29. člen

Župan opravlja z zakonom predpisane naloge na področju zaščite in reševanja, predvsem pa:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in uresničevanje zaščitnih ukrepov ter za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč,

- imenuje poveljnike in štabe civilne zaščite občine ter poverjenike za civilno zaščito,
- sprejme načrt zaščite in reševanja,
- vodi zaščito, reševanje in pomoč,
- določi organizacije, ki opravljajo javno službo oziroma naloge zaščite, reševanja in pomoči in organizacije, ki morajo izdelati načrte zaščite in reševanja,
- ugotavlja in razglašča stopnjo požarne ogroženosti v naravnem okolju na območju občine,
- sprejema akte in ukrepe v vojnem stanju, če se občinski svet ne more sestati,
- v primeru nastale nevarnosti odredi evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev,
- predlaga pristojnemu organu razporeditev državljanov na delovno dolžnost, dolžnost v civilni zaščiti ter materialno dolžnost.

30. člen

V primeru razmer, v katerih bi bilo lahko v večjem obsegu ogroženo življenje in premoženje občanov, pa se občinski svet ne more pravočasno sestati, lahko župan sprejme začasne nujne ukrepe. Te mora predložiti v potrditev občinskemu svetu takoj, ko se ta lahko sestane.

31. člen

(1) Za pomoč pri opravljanju nalog župana ima občina enega ali več podžupanov. Podžupane izmed članov občinskega sveta imenuje in razrešuje župan.

(2) Podžupani pomagajo županu pri njegovem delu ter opravljajo posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere jih župan pooblasti.

(3) Podžupan, ki ga določi župan, če ga pa ne določi, pa najstarejši podžupan, nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.

(4) Podžupan v primeru predčasnega prenehanja mandata župana začasno opravlja funkcijo župana.

(5) Podžupan, ki opravlja funkcijo župana, nima pravice glasovanja na sejah občinskega sveta.

(6) S sklepom o imenovanju podžupanov župan določi podžupana, ki bo v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravljal funkcijo župana od dneva prenehanja mandata župana do dneva nastopa mandata novega župana.

(7) V soglasju z županom se lahko tudi podžupan odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno. O poklicnem opravljanju funkcije podžupana odloči župan.

(8) Funkcija podžupana ni združljiva s funkcijo župana, člana nadzornega odbora, kot tudi ne z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

32. člen

(1) Kadar nastopijo razlogi, da tako župan kot tudi noben izmed podžupanov ne more opravljati svoje funkcije, nadomešča župana član občinskega sveta, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši član občinskega sveta.

(2) V času nadomeščanja opravlja član občinskega sveta tekoče naloge iz pristojnosti župana.

33. člen

(1) Če je tako določeno v zakonu ali drugem predpisu, lahko tudi župan imenuje komisije in druge strokovne organe občine.

(2) Župan lahko ustanovi komisije in druga delovna telesa kot strokovna in posvetovalna telesa za proučevanje posameznih zadev iz svoje pristojnosti.

34. člen

Predčasno prenehanje mandata župana je določeno z zakonom.

4. NADZORNI ODBOR

35. člen

(1) Nadzorni odbor občine je najvišji organ nadzora javne porabe v občini.

(2) Nadzorni odbor ima naslednje pristojnosti:

- opravlja nadzor nad ravnanjem s premoženjem občine,
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe sredstev občinskega proračuna,
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev,
- obravnava pripombe strank v postopku nadzora,
- daje mnenje v zvezi z zakonito in pravilno javno porabo v občini.

(3) Nadzorni odbor v okviru svojih pristojnosti ugotavlja zakonitost in pravilnost poslovanja občinskih organov, občinske uprave, svetov krajevnih skupnosti, javnih zavodov, javnih podjetij in občinskih skladov ter drugih porabnikov sredstev občinskega proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim premoženjem ter ocenjuje učinkovitost in gospodarnost porabe občinskih javnih sredstev.

36. člen

Nadzorni odbor ima sedem članov, in sicer predsednika in šest članov. Člane nadzornega odbora imenuje občinski svet izmed občanov najkasneje v 45 dneh po prvi seji. Člani nadzornega odbora morajo imeti izkušnje s finančno-računovodskega ali pravnega področja in najmanj VI. stopnjo strokovne izobrazbe, predsednik pa VII. stopnjo. Kandidate za člane nadzornega odbora občine predlaga občinskemu svetu komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, izbere pa jih na podlagi javnega poziva.

37. člen

(1) Nadzorni odbor se konstituira, če je na prvi seji navzočih večina članov.

(2) Nadzorni odbor izvoli predsednika sam izmed svojih članov. Predsednik predstavlja nadzorni odbor, sklicuje in vodi njegove seje.

(3) Nadzorni odbor dela in sprejema odločitve na seji, na kateri je navzočih večina članov nadzornega odbora, z večino glasov navzočih članov.

(4) Sedež nadzornega odbora je na sedežu občine. Nadzorni odbor za seje uporablja prostore občine. Nadzorni odbor pri delu uporablja svoj žig.

38. člen

(1) Nadzorni odbor samostojno določa svoj program dela, ki vsebuje letni program dela nadzornega odbora in predlog finančnega načrta, ki ju v mesecu decembru predloži županu in občinskemu svetu.

(2) Nadzorni odbor lahko začne postopek nadzora le, če je tak nadzor določen v programu dela nadzornega odbora. Če nadzorni odbor želi izvesti nadzor, ki ni vključen v program dela nadzornega odbora, mora najprej dopolniti program dela nadzornega odbora. Dopolnitev programa dela nadzorni odbor posreduje županu in občinskemu svetu v seznanitev. Dopolnitev in sprememba programa dela nadzornega odbora morata biti obrazložena.

(3) Predsednik ali od njega pooblaščen član nadzornega odbora je vabljen na sejo občinskega sveta, ko občinski svet obravnava gradiva nadzornega odbora in druge zadeve, za katere nadzorni odbor oceni, da so pomembne za njegovo delo.

(4) Poleg zadev iz letnega programa dela lahko nadzorni odbor obravnava zadeve na pobudo župana ali občinskega sveta.

39. člen

(1) Nadzorni odbor preverja finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev na podlagi preverjanj poslovnih poročil in zaključnih računov ter sklenjenih pogodb med občino in uporabnikom proračunskih sredstev in po potrebi druge pridobljene dokumentacije.

(2) V postopku nadzora so odgovorni in nadzorovane osebe dolžni nadzornemu odboru predložiti vso potrebno dokumentacijo, sodelovati v postopku nadzora, odgovoriti na ugotovitve in dajati pojasnila.

40. člen

(1) Predsednik nadzornega odbora izloči člana nadzornega odbora iz posamezne zadeve v primeru, če so podane okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

(2) Izločitev člana nadzornega odbora v posamezni zadevi lahko zahteva tudi nadzorovana oseba. Zahtevo za izločitev mora vložiti pri nadzornem odboru. V zahtevi je potrebno navesti okoliščine, na katere opira svojo zahtevo za izločitev. O izločitvi odloči predsednik nadzornega odbora.

(3) O izločitvi predsednika nadzornega odbora odloči nadzorni odbor.

41. člen

(1) Za posamezen nadzor je zadolžen član nadzornega odbora, ki je določen v programu dela nadzornega odbora (v nadaljevanju: nadzornik). Nadzornik pripravi osnutek poročila o nadzoru in ga posreduje predsedniku nadzornega odbora. Osnutek poročila o nadzoru mora vsebovati enake sestavine kot poročilo o nadzoru.

(2) Če osnutek poročila o nadzoru ni sprejet, je dolžan nadzorni odbor sprejeti usmeritve za njegovo spremembo ali dopolnitev. Usmeritve mora upoštevati nadzornik in osnutek poročila o nadzoru dopolniti.

(3) Osnutek poročila o nadzoru podpiše predsednik nadzornega odbora.

42. člen

(1) Nadzorni odbor pošlje nadzorovani osebi osnutek poročila o nadzoru najpozneje v roku osmih dni po sprejemu. Nadzorovana oseba ima pravico v roku enega meseca od prejema osnutka poročila o nadzoru odgovoriti na posamezne navedbe (odzivno poročilo). Odzivno poročilo vsebuje

mnenja, pripombe in pojasnila nadzorovanega organa za vsako posamezno ugotovitev iz osnutka poročila, pri kateri se ugotovijo kršitve predpisov. Če nadzorovani organ razpolaga z listinskimi dokazi, jih priloži odzivnemu poročilu.

(2) Po preteku roka iz prejšnjega odstavka sprejme nadzorni odbor poročilo o nadzoru, ki ga pošlje nadzorovani osebi, občinskemu svetu in županu, po potrebi pa tudi računskemu sodišču in pristojnemu ministrstvu.

43. člen

Poročilo o nadzoru mora vsebovati obvezne sestavine v skladu z zakonom in pravilnikom, ki določa obvezne sestavine poročila nadzornega odbora občine.

44. člen

(1) Če je nadzorni odbor ugotovil hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, ki so opredeljene v poslovniku nadzornega odbora, mora o teh kršitvah v petnajstih dneh od dokončnosti poročila obvestiti pristojno ministrstvo in računsko sodišče.

(2) V primeru, da nadzorni odbor ugotovi, da obstaja utemeljen sum, da je nadzorovana oseba ali odgovorna oseba storila prekršek ali kaznivo dejanje, je dolžan svoje ugotovitve posredovati pristojnemu organu pregona.

45. člen

(1) Nadzorovane osebe so dolžne spoštovati mnenja, priporočila in predloge nadzornega odbora. Občinski svet, župan in organi uporabnikov občinskih proračunskih sredstev so dolžni obravnavati poročila nadzornega odbora in v skladu s svojimi pristojnostmi upoštevati priporočila in predloge nadzornega odbora.

(2) Župan je dolžan vabiti predsednika nadzornega odbora na sejo občinskega sveta, ko je navzočnost predsednika potrebna, ter ga obveščati o pomembnejših ugotovitvah iz pristojnosti občinskega sveta, ki se nanašajo na pravilnost in smotrnost poslovanja občine ali neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna.

46. člen

(1) Nadzorni odbor mora županu in občinskemu svetu predložiti pisno letno poročilo o delu in porabi sredstev in najmanj enkrat na leto poročati o svojem delu ter ju seznaniti s pomembnimi ugotovitvami s področja svojega dela in predlagati rešitve za izboljšanje poslovanja.

(2) Nadzorni odbor mora podati svoje poročilo za preteklo leto najpozneje do konca meseca februarja.

47. člen

(1) Delo nadzornega odbora je javno.

(2) Način zagotavljanja javnosti dela in način omejitve javnosti dela nadzornega odbora določa poslovnik nadzornega odbora občine.

(3) Za obveščanje javnosti o delu nadzornega odbora je pristojen predsednik nadzornega odbora oziroma oseba, ki jo on pooblasti.

48. člen

(1) Strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavljata župan in občinska uprava.

(2) Za posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko poda izvid in mnenje izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje občinski svet.

49. člen

Sredstva za delo nadzornega odbora se zagotavljajo v občinskem proračunu na podlagi letnega programa dela in finančnega načrta nadzornega odbora.

50. člen

(1) Predsednik in člani nadzornega odbora imajo pravico do plačila v skladu s Pravilnikom o plačah, sejinah in drugih prejemkih občinskih funkcionarjev, članov delovnih teles občinskega sveta, članov svetov ožjih delov občine ter članov drugih organov Mestne občine Novo mesto.

(2) Za delo izvedenca se plačilo določi na podlagi pravilnika o tarifi za sodne izvedence.

51. člen

Podrobneje uredi nadzorni odbor svoje delo s poslovnikom, s katerim seznani občinski svet.

IV. OBČINSKA UPRAVA

52. člen

(1) Občina ima občinsko upravo, ki v skladu z zakonom, statutom in splošnimi akti občine opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti.

(2) Občinska uprava odloča o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti na prvi stopnji ter opravlja inšpekcijske naloge in naloge občinskega redarstva oziroma drugih služb nadzora.

(3) Občinska uprava opravlja strokovna, organizacijska in administrativna opravila za občinske organe in organe ožjih delov občin.

(4) Občinsko upravo ustanovi občinski svet na predlog župana z odlokom, s katerim določi njihovo notranjo organizacijo in delovno področje. Podrobnejšo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi določi župan.

(5) Občinsko upravo sestavljajo organi občinske uprave oziroma notranje organizacijske enote. Občinsko upravo vodi direktor, usmerja in nadzoruje pa jo župan.

53. člen

(1) Občinski svet lahko na predlog župana odloči, da se z drugo občino ali z drugimi občinami ustanovi skupna občinska uprava.

(2) Organizacija in delo skupne občinske uprave se določi z odlokom o ustanovitvi, ki ga na skupen predlog županov sprejmejo občinski sveti občin.

54. člen

(1) Organi občinske uprave odločajo o pravicah in dolžnostih posameznikov in pravnih oseb ter o njihovih pravnih koristih v upravnih zadevah v upravnem postopku.

(2) Občina odloča s posamičnimi akti o upravnih zadevah iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

(3) O upravnih zadevah iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno. O pritožbah zoper odločbe organa skupne občinske uprave odloča župan občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, če zakon ne določa drugače.

55. člen

(1) O posamičnih upravnih aktih iz pristojnosti občinske uprave odloča direktor občinske uprave po pooblastilu župana, ki lahko vsebuje pooblastilo za pooblaščenje drugih uradnih oseb občinske uprave, ki izpolnjujejo zakonske pogoje za odločanje v upravnih zadevah za opravljanje posameznih dejanj v postopku ali za vodenje celotnega postopka in za odločanje v upravnih zadevah.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka odločajo tudi o upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno.

56. člen

Direktor občinske uprave skrbi in je odgovoren za dosledno izvajanje zakona o splošnem upravnem postopku in drugih predpisov o upravnem postopku in zagotavlja upravno poslovanje v skladu z veljavno zakonodajo.

57. člen

(1) Pooblastilo drugi uradni osebi za odločanje v upravnih zadevah in za vodenje posameznih dejanj v postopku pred izdajo odločbe na prvi stopnji lahko da direktor občinske uprave. Pooblastilo za vodenje posameznih dejanj v postopku na drugi stopnji lahko župan pooblasti drugo uradno osebo.

(2) O upravnih zadevah iz občinske izvirne pristojnosti lahko odloča samo uradna oseba, ki je pooblaščen za opravljanje teh zadev in ima predpisano izobrazbo ter strokovni izpit iz upravnega postopka.

(3) Osebe iz prejšnjega odstavka odločajo tudi o upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno.

58. člen

(1) O pritožbah zoper posamične akte iz izvirne pristojnosti občinske uprave odloča župan.

(2) O pritožbah zoper posamične akte, ki jih v zadevah iz državne pristojnosti na prvi stopnji izdaja občinska uprava, odloča državni organ, določen z zakonom.

59. člen

(črtan)

VI. DRUGI ORGANI OBČINE

60. člen

Organizacijo, delovno področje ter sestavo organov, ki jih mora občina imeti v skladu s posebnimi zakoni, ki urejajo naloge občine na posameznih področjih javne uprave, določi župan oziroma občinski svet na podlagi zakona s sklepom o ustanovitvi in imenovanju članov posameznega organa.

61. člen

Občina ima poveljnika in štab civilne zaščite občine, ki izvajata operativno strokovno vodenje civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč v skladu s sprejetimi načrti. Poveljnik in poverjeniki za civilno zaščito so za svoje delo odgovorni županu.

62. člen

Občina ima ustanovljene:

1. svet za varstvo uporabnikov javnih dobrin,
2. svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu,
3. svet za varstvo pravic najemnikov neprofitnih stanovanj in
4. druge organe.

VII. OŽJI DELI OBČINE

63. člen

(1) Občina je razdeljena na 23 krajevnih skupnosti s pripadajočimi naselji ali deli naselij:

Krajevna skupnost Birčna vas; naselja: Birčna vas, Dolenje Lakovnice, Gorenje Lakovnice, Gorenje Mraševo, Jama, Mali Podljuben, Petane, Rajnovšče, Rakovnik pri Birčni vasi, Stranska vas, Veliki Podljuben, Uršna sela – del in Vrh pri Ljubnu; s sedežem, Birčna vas 1, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Bršljin; naselje Novo mesto – del; s sedežem Novo mesto, Klemenčičeva ulica 13, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Brusnice; naselja: Brezje, Dolenji Suhadol, Gorenji Suhadol, Gumberk, Križe - del, Leskovec, Male Brusnice, Ratež, Sela pri Ratežu in Velike Brusnice; s sedežem Velike Brusnice 13, 8321 Brusnice.

Krajevna skupnost Bučna vas; naselja: Daljni Vrh, Dolenje Kamenje, Gorenje Kamence, Gorenje Kamenje, Hudo in Novo mesto – del; s sedežem Novo mesto, Dolenje Kamence 3, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Center; naselje Novo mesto – del; s sedežem Novo mesto, Rozmanova ulica 10, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Dolž; naselja: Dolž, Igljenik, Sela pri Zajčjem Vrh, Vrh in Zajčji Vrh pri Stopičah; s sedežem Dolž, Lipnica 5, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Drska; naselji: Novo mesto – del in naselje Srebrniče; s sedežem Novo mesto, Ulica Slavka Gruma 9, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Gabrje; naselji: Gabrje in Jugorje; s sedežem Gabrje, Gomile 10, 8321 Brusnice.

Krajevna skupnost Gotna vas; naselje: Novo mesto – del; s sedežem Novo mesto, Belokranjska cesta 46, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Kandija-Grm; naselje: Novo mesto – del; s sedežem Novo mesto, Smrečnikova ulica 16, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Karteljevo; naselji: Dolenje Karteljevo in Gorenje Karteljevo; s sedežem Gorenje Karteljevo 16c, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Ločna-Mačkovec; naselje: Novo mesto – del; s sedežem Novo mesto, Seidlova cesta 28, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Mali Slatnik; naselja: Križe - del, Mala Cikava, Mali Slatnik, Novo mesto – del, Petelinjek, Potov Vrh, Smolenja vas, Veliki Slatnik in Velika Cikava; s sedežem Novo mesto, Mali Slatnik 7, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Majde Šilc; naselje: Novo mesto – del; s sedežem Novo mesto, Ragovska ulica 7a, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Mestne njive; naselje: Novo mesto – del; s sedežem Novo mesto, Mestne njive 4a, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Otočec; naselja: Črešnjice, Dobovo, Dolenja vas, Dolenje Grčevje, Golušnik, Gorenje Grčevje, Gorenje Kronovo, Herinja vas, Jelše pri Otočcu, Koti, Lešnica, Lutrsko selo, Novo mesto – del, Otočec, Paha, Sela pri Štravberku, Sevnno, Srednje Grčevje, Štravberk, Trška Gora, Vrh pri Pahi, Zagrad pri Otočcu, Ždinja vas in Žihovo selo; s sedežem Otočec, Šentpeter 1, 8222 Otočec.

Krajevna skupnost Podgrad; naselja: Jurna vas, Konec, Koroška vas, Laze – del, Mali Cerovec, Mihovec, Podgrad, Pristava, Veliki Cerovec in Vinja vas; s sedežem Podgrad 38, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Prečna; naselja: Češča vas, Kuzarjev Kal, Prečna, Suhor in Novo mesto – del; s sedežem Prečna 8, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Regrča vas; naselje: Novo mesto – del; s sedežem Novo mesto, Regrča vas 101, 8000 Novo mesto.

Krajevna skupnost Stopiče; naselja: Brezovica pri Stopičah, Črmošnjice pri Stopičah, Dolnja Težka Voda, Gornja Težka Voda, Hrib pri Orehku, Hrušica, Mali Orehek, Novo mesto – del, Pangrč Grm, Plemberk, Stopiče, Šentjošt, Veliki Orehek in Verdun; s sedežem Stopiče 3, 8322 Stopiče.

Krajevna skupnost Šmihel; naselja: Boričevo, Novo mesto – del in Škrjanče pri Novem mestu; s sedežem Novo mesto, Bajčeva ulica 20, 8000 Novo mesto.

Krajevno skupnost Uršna sela; naselja Laze - del, Travni Dol in Uršna sela – del; s sedežem Uršna sela, Vaška cesta 4, 8323 Uršna sela.

Krajevna skupnost Žabja vas; naselje: Novo mesto – del. s sedežem Novo mesto, Šentjernejska cesta 6, 8000 Novo mesto.

(2) Območja naselij in krajevnih skupnosti s pripadajočimi prostorskimi enotami so razvidna iz registra prostorskih enot (RPE) v pristojnosti Geodetske uprave Republike Slovenije.

(1) Pobudo za ustanovitev nove krajevne skupnosti, njeno ukinitve ali spremembo njenega območja lahko da zbor občanov krajevne skupnosti ali 10 odstotkov volivcev s tega območja po postopku in na način, ki je določen v zakonodaji, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo.

(2) Krajevne skupnosti ustanovi, ukine ali spremeni njihovo območje občinski svet s statutom po poprej ugotovljeni volji prebivalcev o imenu in območju skupnosti. Volja prebivalcev se ugotovi na zborih občanov, ki jih skliče župan za območje, na katerem naj bi se ustanovila skupnost.

(3) Občinski svet lahko s spremembo statuta tudi ukine krajevno skupnost, če ugotovi, da svet krajevne skupnosti ne opravlja svojih nalog, da ni kandidatov za člane sveta oziroma da občani na njenem območju nimajo interesa za opravljanje nalog krajevne skupnosti v skladu s tem statutom.

(4) Občinski svet lahko po pridobitvi mnenja občanov s spremembo statuta ukine krajevno skupnost ali spremeni njeno območje. Sprememba statuta, s katero se ukine krajevna skupnost oziroma spremeni njeno območje, lahko začne veljati šele po izteku mandata sveta krajevne skupnosti.

65. člen

Pred ustanovitvijo krajevnih skupnosti ali pred spremembo njihovih območij mora občinski svet na zborih krajanov ali na referendumu ugotoviti interes prebivalcev posameznih območij v občini glede imena in območja krajevne skupnosti, kjer naj bi bile ustanovljene krajevne skupnosti.

66. člen

(1) Pristojnosti krajevne skupnosti so, da:

- ravna z lastnim premoženjem in sredstvi v skladu z veljavno zakonodajo,
- v skladu z veljavno zakonodajo upravlja s stvarnim premoženjem občine, ki jim je dano v upravljanje,
- sprejema program razvoja,
- daje pripombe in predloge k javno razgrnjenim dopolnjenim osnutkom prostorskih aktov oz. daje pobude za pripravo prostorskih aktov na svojem območju,
- skrbi za kvaliteto življenja krajanov,
- opravlja druge naloge v okviru pristojnosti krajevne skupnosti.

(2) Naloge in način izvajanja nalog se podrobneje določi z odlokom.

67. člen

Krajevne skupnosti sodelujejo pri opravljanju javnih zadev v občini, in sicer:

- dajejo predloge in sodelujejo pri pripravi razvojnih programov občine na področju javne infrastrukture na svojem območju ter sodelujejo pri izvajanju komunalnih investicij in investicij v javno razsvetljavo na njihovem območju in sodelujejo pri nadzoru nad opravljenimi deli,
- sodelujejo pri pripravi programov oskrbe s pitno vodo in zaščiti virov pitne vode, sodelujejo pri pridobivanju soglasij lastnikov zemljišč za dela s področja gospodarskih javnih služb,
- dajejo predloge za sanacijo divjih odlagališč komunalnih odpadkov in sodelujejo pri njihovi sanaciji,
- dajejo predloge za ureditev in olepševanje kraja (cvetličjenja, ureditev in vzdrževanje sprehajalnih poti ipd.) in pri tem sodelujejo,
- dajejo pobude za dodatno prometno ureditev (prometna signalizacija, ureditev dovozov in izvozov, omejevanje hitrosti ipd.),
- predlagajo programe javnih del,
- sodelujejo in dajejo pripombe v času javnih razgrnitev prostorskih aktov, ki obravnavajo območje njihove skupnosti,
- oblikujejo pobude za spremembo prostorskih aktov ter jih posredujejo pristojnemu organu občine,
- seznanjajo pristojni organ občine s problemi in potrebami prebivalcev skupnosti na področju urejanja prostora in varstva okolja,
- sodelujejo pri organizaciji kulturnih, športnih in drugih prireditev,

- spremljajo nevarnosti na svojem območju in o tem obveščajo štab za civilno zaščito ter po potrebi prebivalstvo in sodelujejo pri ostalih nalogah s področja zaščite in reševanja.

68. člen

(1) Krajevna skupnost je pravna oseba javnega prava. Krajevna skupnost nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun v okviru nalog, ki jih opravlja samostojno v skladu s tem statutom. Krajevna skupnost ne more biti delodajalec.

(2) Svet krajevne skupnosti zastopa predsednik krajevne skupnosti.

(3) Pravni posli, ki jih sklene krajevna skupnost brez predhodnega soglasja župana, so nični. Odlok o proračunu pa lahko določi, kateri posli in v kolikšni vrednosti so veljavni tudi brez soglasja.

69. člen

Sveti krajevnih skupnosti štejejo od sedem do devet članov, in sicer:

- Svet Krajevne skupnosti Birčna vas: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Bršljin: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Brusnice: devet članov,
- Svet Krajevne skupnosti Bučna vas: devet članov,
- Svet Krajevne skupnosti Center: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Dolž: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Drska: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Gabrje: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Gotna vas: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Kandija - Grm: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Karteljevo: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Ločna - Mačkovec: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Mali Slatnik: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Majde Šilc: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Mestne njive: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Otočec: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Podgrad: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Prečna: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Regrča vas: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Stopiče: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Šmihel: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Uršna sela: sedem članov,
- Svet Krajevne skupnosti Žabja vas: sedem članov.

70. člen

(1) Krajevne skupnosti odgovarjajo za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. Občina odgovarja za obveznosti krajevne skupnosti subsidiarno. Krajevna skupnost se ne sme zadolževati.

(2) Prihodki in odhodki krajevne skupnosti se zajamejo v njenem finančnem načrtu, ki je sestavni del občinskega proračuna.

71. člen

(1) Organ krajevne skupnosti je svet, ki ga izvolijo krajani s stalnim prebivališčem na območju krajevne skupnosti. Način izvolitve članov sveta določa zakon.

- (2) Volitve v svet krajevne skupnosti razpiše župan.
- (3) Nezdržljivost članstva v svetu krajevne skupnosti s funkcijami občinskih funkcionarjev in z delom v občinski upravi ureja zakon.
- (4) Določbe zakona in tega statuta, ki urejajo predčasno prenehanje mandata članu občinskega sveta, se smiselno uporabljajo tudi za prenehanje mandata člana sveta krajevne skupnosti.
- (5) Funkcija člana sveta je častna in se opravlja nepoklicno.

72. člen

(1) Prvo sejo sveta krajevne skupnosti skliče župan in se opravi najpozneje v 14 dneh po objavi akta o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, vodi pa jo najstarejši član sveta krajevne skupnosti. Svet je konstituiran na prvi seji po volitvah, na kateri se seznani z izidom volitev v krajevni skupnosti in pod pogojem, da je v aktu o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, ugotovljena izvolitev več kot polovice članov sveta krajevne skupnosti. Svet krajevne skupnosti ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta.

(2) Predsednik sveta krajevne skupnosti predstavlja krajevno skupnost, sklicuje in vodi seje sveta ter predstavlja svet krajevne skupnosti.

(3) Župan ima pravico biti navzoč na seji sveta krajevne skupnosti in razpravljati, vendar pa nima pravice glasovati.

73. člen

(1) Svet krajevne skupnosti izvršuje naloge krajevne skupnosti, ki so določene v tem statutu.

(2) Svet lahko tudi:

- obravnava vprašanja iz občinske pristojnosti, ki se nanašajo na območje krajevne skupnosti in njeno prebivalstvo ter oblikuje v zvezi s tem svoja stališča in priporočila,
- daje pobude in predloge za sprejem odlokov in drugih splošnih aktov občine,
- sprejema odločitve o uporabi sredstev skupnosti in ravnanju s premoženjem skupnosti, ki je v lasti krajevne skupnosti, v skladu z veljavno zakonodajo.

(3) Svet krajevne skupnosti lahko za obravnavo posameznih vprašanj sklicuje zbornice krajanov krajevne skupnosti. Za sklic in izvedbo zbora krajanov se smiselno uporabljajo določbe tega statuta, s katerimi je urejen zbor občanov.

74. člen

(1) Zaradi obravnave določenih skupnih vprašanj in nalog ter za obravnavo zadev iz občinske pristojnosti župan oblikuje svet predsednikov svetov krajevnih skupnosti kot svoj posvetovalni organ.

(2) Zaradi skupnih interesov in realizacije skupnih nalog se lahko posamezne krajevne skupnosti pogodbeno povezujejo. Naloge, ki jih bodo skupno izvajale, določijo s pogodbo o sodelovanju.

75. člen

(1) Financiranje krajevnih skupnosti ureja zakon.

(2) Izvajanje strokovnih nalog in administrativnih opravil za potrebe krajevnih skupnosti in njihovih svetov zagotavlja občinska uprava.

VIII. NEPOSREDNO SODELOVANJE OBČANOV PRI ODLOČANJU V OBČINI

76. člen

Oblike neposrednega sodelovanja občanov pri odločanju v občini so: zbor občanov, referendum in ljudska iniciativa.

1. ZBOR OBČANOV

77. člen

(1) Občani na zboru občanov:

- obravnavajo pobude in predloge za spremembo območja občine, njenega imena ali sedeža ter dajejo pobude v zvezi s tem in oblikujejo mnenja,
- obravnavajo predloge in pobude za sodelovanje in povezovanje z drugimi občinami v širše samoupravne lokalne skupnosti,
- obravnavajo pobude in predloge za ustanovitev ali ukinitvev ožjih delov občine oziroma za spremembo njihovih območij,
- predlagajo, obravnavajo in oblikujejo stališča o spremembah območij naselij, imen naselij ter imen ulic,
- opravljajo naloge zborov volivcev v skladu z zakonom,
- dajejo predloge občinskemu organu v zvezi s pripravo programov razvoja občine, gospodarjenja s prostorom ter varovanja življenjskega okolja,
- oblikujejo stališča v zvezi z večjimi posegi v prostor, kot so gradnja avtocest, energetskih objektov, odlagališč odpadkov in nevarnih stvari,
- obravnavajo in oblikujejo mnenja, stališča ter odločajo o zadevah, za katere je tako določeno z zakonom, s tem statutom ali odlokom občine ter o zadevah, za katere tako sklene občinski svet ali župan.

(2) Odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja zbora občanov so občinski organi, v katerih pristojnost posamezna zadeva spada, dolžni obravnavati in pri izvajanju svojih nalog upoštevati. Če pristojni občinski organ meni, da predlogov, pobud, stališč, mnenj in odločitev zbora občanov ni mogoče upoštevati, je občanom dolžan na primeren način in v primernem roku svoje mnenje predstaviti in utemeljiti.

78. člen

(1) Zbor občanov se lahko skliče za vso občino ali za eno oz. več krajevnih skupnosti.

(2) Zbor občanov skliče župan na lastno pobudo ali na pobudo občinskega sveta ali sveta krajevnih skupnosti.

(3) Župan mora sklicati zbor občanov za vso občino na zahtevo najmanj 5 odstotkov volivcev v občini, zbor občanov v krajevni skupnosti pa na zahtevo najmanj 5 odstotkov volivcev v tej skupnosti.

(4) Zahteva volivcev za sklic zbora občanov mora vsebovati pisno obrazložen predlog zadeve, ki naj jo zbor obravnava. Zahtevi je treba priložiti seznam volivcev, ki so zahtevo podprli. Seznam mora vsebovati ime in priimek volivca, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča ter njihove podpise. Župan lahko zahtevo s sklepom zavrne, če ugotovi, da zahteve ni podprlo zadostno število volivcev. Sklep z obrazložitvijo se vroči pobudniku zahteve ali prvemu podpisanemu volivcu na seznamu. Župan skliče zbor občanov najkasneje v tridesetih dneh po prejemu pravilno vložene zahteve.

79. člen

(1) Sklic zbora občanov mora vsebovati območje, za katerega se sklicuje zbor občanov, kraj in čas zbora občanov ter predlog dnevnega reda.

(2) Sklic zbora volivcev je treba objaviti na krajevno običajen način.

80. člen

(1) Zbor občanov vodi župan ali od njega pooblaščen podžupan. Župan lahko zboru občanov predlaga imenovanje predsedstva zbora, ki naj zbor vodi.

(2) Zbor občanov veljavno sprejema svoje odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja, če na zboru sodeluje najmanj pet odstotkov volivcev z območja občine, za katero je zbor sklican.

(3) Odločitev zbora občanov je sprejeta, če zanjo glasuje najmanj polovica volivcev, ki sodelujejo na zboru.

(4) Javni uslužbenec občinske uprave, ki ga določi direktor občinske uprave, ugotovi sklepčnost zbora občanov, koliko volivcev je glasovalo za njegove odločitve ter vodi zapisnik o odločitvah zbora. Z zapisnikom zbora občanov direktor občinske uprave seznani občinski svet in župana ter ga na krajevno običajen način objavi.

2. REFERENDUM O SPLOŠNEM AKTU OBČINE

81. člen

(1) Občani lahko odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, ki jih sprejema občinski svet, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve.

(2) Občinski svet lahko o splošnem aktu iz prejšnjega odstavka razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta.

(3) Občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine.

82. člen

(1) Predlog za razpis referendumu lahko vloži župan ali član občinskega sveta najkasneje v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta občine.

(2) Najkasneje v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta občine je treba občinski svet pisno seznani s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referendumu.

(3) Če je vložen predlog za razpis referendumu ali je dana pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referendumu, župan zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu.

83. člen

(1) Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe.

(2) Če je splošni akt občine ali njegove posamezne določbe na referendumu potrjen, ga mora župan objaviti skupaj z objavo izida referendumu.

(3) Če je splošni akt občine ali njegove posamezne določbe zavržen, se splošni akt ne objavi, dokler se ob upoštevanju volje volivcev ne spremeni.

(4) Odločitev volivcev na referendumu, s katero je bil splošni akt občine zavržen ali so bile zavržene njegove posamezne določbe, zavezuje občinski svet, ki je splošni akt, o katerem je bil izveden referendum, sprejel, do konca njegovega mandata.

84. člen

(1) Pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma o splošnem aktu občine ali njegovih posameznih določbah mora vsebovati že oblikovano zahtevo za razpis referenduma. Zahteva mora vsebovati jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma, in obrazložitev.

(2) Pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma lahko da vsak volivec, politična stranka v občini ali svet ožjega dela občine. Pobuda mora biti podprta s podpisi najmanj stotih volivcev v občini. Podpore pobudi dajejo volivci na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, datum rojstva, naslov stalnega prebivališča.

(3) Pobudnik o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma pisno seznani občinski svet in pobudo predloži županu.

(4) Če župan meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovana v skladu s prvim odstavkom tega člena ali je v nasprotju z zakonom in s statutom občine, o tem v osmih dneh po prejemu pobude obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljeno neskladnost odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Župan o tem nemudoma obvesti pobudnika in občinski svet.

(5) Pobudnik lahko v osmih dneh po prejemu obvestila iz predhodnega odstavka zahteva, naj odločitev župana preizkusi upravno sodišče.

85. člen

(1) Volivci dajejo podporo zahtevi za razpis referenduma s podpisovanjem na seznamu ali z osebnim podpisovanjem.

(2) O načinu dajanja podpore odloči župan z aktom, s katerim določi obrazec seznama ali obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem in rok za zbiranje podpisov. Obrazca morata vsebovati jasno izraženo zahtevo za razpis referenduma.

(3) Osebno podpisovanje se izvaja na upravni enoti, na območju katere je občina, v kateri se zbirajo podpisi v podporo zahtevi za razpis referenduma. Upravna enota preveri in potrdi tudi pravilnost navedbe osebnih podatkov volivca na seznamu in njegovo volilno pravico. Glede postopka dajanja podpore zahtevi za razpis referenduma z osebnim podpisovanjem se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo.

(4) Volivci lahko dajo svojo podporo zahtevi za razpis referenduma tudi preko enotnega državnega portala eUprava s kvalificiranim elektronskim podpisom. Za oddajo podpore zahtevi preko enotnega državnega portala eUprava se uporabljajo določbe zakona, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo.

(5) Šteje se, da je zahteva za razpis referenduma vložena, če jo je v določenem roku podprlo s svojim podpisom zadostno število volivcev.

86. člen

(1) Občinski svet razpiše referendum v petnajstih dneh po sprejemu odločitve o predlogu župana ali občinskega svetnika za razpis referenduma oziroma v petnajstih dneh od vložitve zahteve

volivcev za razpis referendum v skladu s četrnim odstavkom prejšnjega člena, razen če v skladu z zakonom zahteva ustavnosodno presojo take zahteve.

(2) Referendum se izvede najprej trideset in najkasneje petinštirideset dni od dne razpisa, v nedeljo ali drug dela prost dan.

(3) Če občinski svet meni, da je vsebina vložene zahteve za razpis referendum v nasprotju z ustavo ali zakonom, lahko zahteva, da o tem odloči ustavno sodišče. Zahtevo lahko občinski svet vloži od dne vložitve zahteve in najkasneje do izteka roka za razpis referendum.

(4) Z aktom o razpisu referendum določi občinski svet vrsto referendum, splošni akt, o katerem se bo odločalo oziroma njegove določbe, o katerih se bo odločalo, besedilo referendumskega vprašanja, o katerem se bo odločalo na referendumu tako, da se bo obkrožilo ZA oziroma PROTI, dan razpisa in dan glasovanja.

(5) Akt o razpisu referendum se objavi na način, ki je s tem statutom določen za objavo splošnih aktov občine.

(6) Petnajst dni pred dnem glasovanja objavi občinska volilna komisija akt o razpisu referendum v javnih občilih.

87. člen

(1) Pravico glasovati na referendumu imajo vsi občani, ki imajo pravico voliti člane občinskega sveta.

(2) Splošni akt ali njegove posamezne določbe so na referendumu zavrnjeni, če proti glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali, pod pogojem, da proti splošnemu aktu ali njegovim posameznim določbam glasuje najmanj petina vseh volivcev.

88. člen

(1) Postopek za izvedbo referendum vodijo organi, ki vodijo lokalne volitve. O ugovoru zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora odloča občinska volilna komisija.

(2) Glede glasovanja na referendumu in drugih vprašanjih izvedbe referendum veljajo določbe zakona, ki urejajo referendum in ljudsko iniciativo ter lokalne volitve, če ni s tem statutom v skladu z zakonom o lokalni samoupravi posamezno vprašanje drugače urejeno.

(3) Poročilo o izidu glasovanja na referendum pošlje občinska volilna komisija občinskemu svetu ter ga objavi na način, ki je v statutu občine določen za objavo splošnih aktov občine.

3. SVETOVALNI REFERENDUM

89. člen

(1) Občinski svet lahko pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše svetovalni referendum.

(2) Svetovalni referendum se razpiše za vso občino ali za njen del.

(3) Svetovalni referendum se izvede v skladu z določbami tega statuta, ki urejajo referendum o splošnem aktu občine.

(4) Odločitev volivcev na svetovalnem referendumu ne zavezuje občinskih organov.

4. DRUGI REFERENDUMI

90. člen

(1) Občani lahko odločajo na referendumu o samoprispevkih in tudi o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.

(2) Referendum iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z določbami tega statuta, če z zakonom, ki določa in ureja referendum, ni drugače določeno.

(3) Odločitev o uvedbi samoprispevka je sprejeta, če se je za uvedbo izrekla večina glasovalnih upravičencev na določenem območju, ki so glasovali, pod pogojem, da se jih je glasovanja udeležila večina.

5. LJUDSKA INICIATIVA

91. člen

(1) Najmanj pet odstotkov volivcev v občini lahko zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov.

(2) Glede pobude volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopka s pobudo se primerno uporabljajo določbe zakona in tega statuta, s katerimi je urejen postopek s pobudo volivcem za razpis referendumu o splošnem aktu občine.

(3) Če se zahteva nanaša na razveljavitev splošnega akta občine ali drugo odločitev občinskega sveta, mora občinski svet obravnavo zahteve uvrstiti na prvo naslednjo sejo, o njej pa odločiti najkasneje v treh mesecih od dne pravilno vložene zahteve.

(4) Če se zahteva nanaša na odločitve drugih občinskih organov, morajo ti o njej odločiti najkasneje v enem mesecu od dne pravilno vložene zahteve.

92. člen

Sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini na zborih občanov in referendumih ter njihovo izvedbo se zagotovijo v občinskem proračunu.

IX. OBČINSKE JAVNE SLUŽBE

93. člen

Z občinskim predpisom se lahko določi, da se za opravljanje posameznih upravnih nalog iz izvirne pristojnosti občine podeli javno pooblastilo javnemu podjetju, javnemu zavodu, javni agenciji, javnemu skladu, drugi pravni osebi ali posamezniku, če se s tem omogoči učinkovitejše in smotrnejše opravljanje nalog, zlasti če se v celoti ali pretežno financirajo s plačili uporabnikov.

94. člen

Občina zagotavlja obvezne in izbirne gospodarske javne službe na način in v oblikah, kot jih določa zakon.

95. člen

Občina lahko določi kot gospodarsko javno službo tudi druge dejavnosti, ki so pogoj za izvrševanje nalog iz njene pristojnosti ali so takšne dejavnosti pogoj za izvrševanje gospodarskih, socialnih ali ekoloških funkcij občine.

96. člen

Pravne osebe javnega prava, ki izvajajo občinske javne službe, ustanavlja občina z odlokom ob upoštevanju pogojev, določenih z zakonom.

97. člen

Občina lahko skupaj z drugimi občinami zaradi gospodarnega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb ustanovi skupno pravno osebo javnega prava za izvajanje javne službe.

98. člen

(1) Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v skupnih pravnih osebah javnega prava, ki so ustanovljene za območje dveh ali več občin, občinski sveti občin ustanoviteljic ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani občin ustanoviteljic.

(2) V aktu o ustanovitvi skupnega organa se določijo njegove naloge, organizacija dela in način sprejemanja odločitev, način financiranja in delitve stroškov za delo skupnega organa.

X. PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE OBČINE

99. člen

(1) Premoženje občine sestavljajo nepremične in premične stvari v lasti občine, denarna sredstva, deleži na kapitalu pravnih oseb in pravice.

(2) Občina mora s premoženjem gospodariti kot dober gospodar.

(3) Občinski svet na predlog župana sprejme načrta ravnanja s stvarnim in finančnim premoženjem. Sprejeta letna načrta ravnanja s stvarnim in finančnim premoženjem izvršuje župan.

(4) Nakup, odprodaja ali zamenjava nepremičnin in premičnin v lasti občine se izvede po postopku in na način, ki ga določa zakon.

(5) Za neodplačno pridobitev premoženja je treba predhodno pridobiti soglasje občinskega sveta, če bi takšno premoženje povzročilo večje stroške ali če je pridobitev povezana s pogoji, ki pomenijo obveznost občine.

100. člen

Premoženje in financiranje občine ureja zakon.

101. člen

(1) Prihodki in odhodki za posamezne namene financiranja javne porabe so zajeti v proračunu občine.

(2) Proračun občine je akt občine, s katerim so predvideni vsi prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine za eno leto.

(3) V proračunu se prihodki in odhodki izkazujejo skladno z zakonom in predpisi s področja javnih financ.

102. člen

(1) Če proračun ni sprejet pred začetkom leta, na katero se nanaša, se financiranje občine in njenih nalog iz drugih s predpisi določenih namenov, začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto le za iste programe kot v preteklem letu. V obdobju začasnega financiranja neposredni uporabniki ne smejo povečevati števila zaposlenih glede na stanje na dan 31. december preteklega leta.

(2) V obdobju začasnega financiranja se smejo uporabiti sredstva do višine, sorazmerne s porabljenimi sredstvi v enakem obdobju v proračunu za preteklo leto.

(3) Po preteku začasnega financiranja se v tem obdobju plačane obveznosti vključijo v proračun tekočega leta.

103. člen

(1) Odločitev o začasnem financiranju občine sprejme župan in o tem obvesti občinski svet ter nadzorni odbor. Odločitev o začasnem financiranju se objavi v uradnem glasilu občine.

(2) Obdobje začasnega financiranja lahko traja največ tri mesece. Če proračun ni sprejet v dodatnem roku treh mesecev začasnega financiranja, se začasno financiranje občinskega proračuna lahko podaljša na predlog župana s sklepom občinskega sveta, če je to potrebno za financiranje funkcij občine.

104. člen

(1) Sredstva proračuna se smejo uporabljati le za namene, ki so določeni s proračunom. V imenu občine se smejo prevzemati obveznosti le v okviru sredstev, ki so v proračunu predvidena za posamezne namene.

(2) Sredstva proračuna se lahko uporabijo, če so izpolnjeni vsi z zakonom ali drugim aktom predpisani pogoji za uporabo sredstev.

105. člen

Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan. Župan lahko pooblasti določene osebe za izvrševanje proračuna.

106. člen

(1) Župan mora o izvrševanju proračuna poročati občinskemu svetu v mesecu juliju.

(2) Poročilo vsebuje:

- poročilo o realizaciji prejemkov, izdatkov, presežku ali primanjkljaju, zadolževanju in oceno realizacije do konca leta;
- podatke o vključitvi novih obveznosti v proračun, prenosu namenskih sredstev iz proračuna preteklega leta, plačilu neporavnanih obveznosti iz preteklih let, prerazporejanju proračunskih sredstev, spremembi neposrednih uporabnikov med letom, uporabi sredstev proračunske rezerve, izdanih in unovčenih poroštvih ter izterjanih regresnih zahtevkih iz naslova poroštev;

- razlago glavnih odstopanj v primerjavi s sprejetim proračunom in
- predlog potrebnih ukrepov.

107. člen

Občina oblikuje svoje rezerve skladno z zakonom. Višina sredstev, izločenih za rezerve, se določi s proračunom za posamezno leto.

108. člen

(1) Po preteku leta, za katerega je bil sprejet proračun, pripravi župan predlog zaključnega računa proračuna in ga predloži občinskemu svetu v sprejem.

(2) Za sestavo in sprejem zaključnega računa se uporabljajo zakoni in predpisi s področja javnih financ in računovodstva.

(3) Zaključni račun za preteklo leto se predloži občinskemu svetu najkasneje do 15. aprila tekočega leta.

109. člen

Občina se sme zadolževati z izdajo garancij, poroštev in najetjem posojil, in sicer do višine in pod pogoji, določenimi z zakonom in odlokom o proračunu občine.

110. člen

Občina se lahko zadolžuje pod pogoji, ki jih določa zakon.

111. člen

(1) Posredni uporabniki občinskega proračuna, javni gospodarski zavodi in javna podjetja se lahko zadolžujejo in izdajajo poročstva v skladu z zakonom in pod pogoji, ki jih določi občinski svet.

(2) Pravne osebe, v katerih ima občina odločujoč vpliv in upravljanje, se lahko zadolžujejo in izdajajo poročstva pod pogoji, ki jih določi občinski svet.

XI. SPLOŠNI IN POSAMIČNI AKTI OBČINE

1. SPLOŠNI AKTI OBČINE

112. člen

(1) Splošni akti občine so statut, poslovnik občinskega sveta, odloki, odredbe, pravilniki in navodila.

(2) Občinski svet sprejema kot splošne akte tudi prostorske akte in druge načrte razvoja občine, proračun občine in zaključni račun, ki sta posebni vrsti splošnih aktov.

(3) Kadar ne odloči z drugim aktom, sprejme občinski svet sklep, ki je lahko splošni ali posamični akt.

(4) Postopek za sprejem splošnih aktov občine ureja poslovnik občinskega sveta.

113. člen

Statut je temeljni splošni akt občine, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov občinskega sveta.

114. člen

S poslovníkom, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov, se uredi organizacija in način dela občinskega sveta ter uresničevanje pravic in dolžnosti članov občinskega sveta.

115. člen

(1) Z odlokom ureja občina na splošen način zadeve iz svoje pristojnosti, ustanavlja organe občinske uprave in določa način njihovega dela ter ustanavlja javna podjetja, javne zavode, javne agencije in sklade občine.

(2) Proračun občine se sprejme v obliki odloka.

(3) Z odlokom ureja občina tudi zadeve iz prenesene pristojnosti, kadar je tako določeno z zakonom.

116. člen

(1) Z odredbo uredi občina določene razmere, ki imajo splošen pomen ali odreja način ravnanja v takih razmerah.

(2) S pravilnikom se razčlenijo posamezne določbe statuta ali odloka v procesu njihovega izvrševanja.

(3) Z navodilom se lahko podrobneje predpiše način dela organov občinske uprave pri izvrševanju določb statuta ali odloka.

117. člen

(1) Statut, odloki in drugi predpisi občine morajo biti objavljeni v uradnem glasilu občine in pričnejo veljati petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno.

(2) V uradnem glasilu občine se objavljajo tudi drugi akti, za katere tako določi občinski svet.

(3) Splošni del proračuna se objavi v uradnem glasilu občine, posebni del proračuna in načrt razvojnih programov pa se objavita na spletnem mestu Mestne občine Novo mesto.

(4) Uradno glasilo občine je Dolenjski uradni list, razen če zakon ali drug predpis določa obveznost objave predpisa ali drugega akta občine v Uradnem listu Republike Slovenije.

2. POSAMIČNI AKTI OBČINE

118. člen

- (1) Posamični akti občine so odločbe in sklepi.
- (2) S posamičnimi akti odloča občina o upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

119. člen

- (1) O pritožbah zoper posamične akte, ki jih izdajo organi občinske uprave v upravnem postopku, odloča na drugi stopnji župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno.
- (2) O pritožbah zoper posamične akte, izdane v upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti, odloča državni organ, ki ga določi zakon.
- (3) O zakonitosti dokončnih posamičnih aktov občinskih organov odloča v upravnem sporu pristojno sodišče.

XII. VARSTVO OBČINE IN PRAVIC POSAMEZNIKOV IN ORGANIZACIJ

120. člen

Občinski svet ali župan lahko vloži zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov države, s katerimi se posega v ustavni položaj in v pravice občine.

121. člen

Občinski svet ali župan lahko začeta pred ustavnim sodiščem spor o pristojnosti, če državni zbor ali vlada s svojimi predpisi urejata razmerja, ki so po ustavi in zakonih v pristojnosti občine. Enako lahko postopa, če pokrajina ali druga občina posega v njeno pristojnost.

122. člen

Župan lahko v upravnem sporu spodbija konkretne upravne akte in ukrepe, s katerimi državni organi izvršujejo oblastni nadzor. Upravni spor lahko sproži tudi, če osebe javnega in zasebnega prava z dokončnimi upravnimi akti uveljavljajo pravice na škodo javnih koristi občine.

123. člen

Župan lahko vstopi v upravni ali sodni postopek kot stranka ali kot stranski intervenient, če bi lahko bile v teh postopkih oziroma če so z že izdanimi akti prizadete pravice in koristi občine, določene z ustavo in zakoni.

124. člen

Delovna telesa so dolžna za potrebe občinskega sveta oblikovati mnenje glede pripravljajočih se predpisov, ki se tičejo koristi občine. Na tej podlagi oblikuje občinski svet svoje mnenje, ki ga pošlje državnemu zboru.

XIII. NADZOR NAD ZAKONITOSTJO DELA

125. člen

(1) Vsako ministrstvo na svojem področju nadzoruje zakonitost splošnih in posamičnih aktov, ki jih iz svoje izvirne pristojnosti izdajajo župan, občinski svet in pooblaščen javni uslužbenci občinske uprave.

(2) Ministrstvo mora zaradi opravljanja nadzorstva nad zakonitostjo dela organov občin zagotoviti ustrezno sodelovanje, medsebojno obveščanje in strokovno pomoč organom občin.

(3) V zadevah, ki jih na organe občine prenese država, opravljajo pristojna ministrstva tudi nadzorstvo nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela.

(4) Pri izvajanju nadzorstva po prejšnjem odstavku lahko pristojno ministrstvo predpiše organizacijo služb za izvajanje nalog iz državne pristojnosti in pogoje za opravljanje nalog na teh delovnih mestih ter daje obvezna navodila za opravljanje nalog iz državne pristojnosti.

Statut Mestne občine Novo mesto (Dolenjaski uradni list, št. 33/16) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

126. člen

(1) Odloki, pravilniki in drugi predpisi Mestne občine Novo mesto, ki so bili sprejeti na podlagi Statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 7/13, 15/18, 21/15 in DUL 8/15) in drugi prej sprejeti akti veljajo, če niso v nasprotju s tem statutom.

(2) Druge odloke in druge splošne akte so pristojni organi dolžni uskladiti s tem statutom v enem letu po njegovi objavi.

(3) Poslovnik občinskega sveta je potrebno uskladiti z določbami tega statuta najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega statuta.

(4) Odlok, ki določa naloge in načine izvajanja nalog, je potrebno sprejeti v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega statuta.

127. člen

(1) Določbe drugega odstavka 21. člena veljajo od nastopa novega mandata občinskega sveta dalje.

(2) Določbe drugega odstavka 37. člena veljajo ob imenovanju novega nadzornega odbora.

128. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati Statut Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS št. 7/13, 15/18, 21/15 in DUL 8/15), razen drugega odstavka 22. člena, ki se uporablja do nastopa novega mandata občinskega sveta.

129. člen

Ta statut začne veljati petnajsti dan po objavi v uradnem glasilu občine.«

Spremembe in dopolnitve Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 21/17) vsebujejo naslednjo končno določbo:

»2. člen

Spremembe in dopolnitve Statuta začnejo veljati petnajsti dan po objavi v Dolenjskem uradnem listu.«

Spremembe in dopolnitve Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 14/19) vsebujejo naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

10. člen

Te spremembe in dopolnitve statuta začnejo veljati petnajsti dan po objavi v uradnem glasilu občine.«

Spremembe Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 13/25) vsebujejo naslednjo prehodno in končno določbo:

»PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

5. člen

Do začetka uporabe teh sprememb Statuta se uporabljajo določbe Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 14/19 – uradno prečiščeno besedilo).

6. člen

Te spremembe statuta začnejo veljati petnajsti dan po objavi v Dolenjskem uradnem listu, uporabljati pa se začnejo za prve redne lokalne volitve, razpisane po uveljavitvi teh sprememb statuta.«

Dopolnitev Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 22/26) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

2. člen

Ta dopolnitev statuta začne veljati petnajsti dan po objavi v Dolenjskem uradnem listu.«